

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΟΤΗΤΩΝ Β΄ ΤΑΞΗΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 4

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

«Στην επόμενη στροφή»

ΤΟΠΟΣ

Η ενορία / Η γειτονιά

ΠΡΟ-ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

1. Σενάριο και Γεωγραφικό Ερώτημα προς διερεύνηση:
«Ο Ανδρέας, ένα παιδί του σχολείου μας, διαμένει δίπλα στην εκκλησία της ενορίας (ή άλλο γνωστό σημείο της περιοχής) και το μεσημέρι μετά τη λήξη των μαθημάτων, επιστρέφει με τα πόδια στο σπίτι.»
Ερώτημα: «Ποια διαδρομή είναι καλύτερα να ακολουθήσει ο Ανδρέας, για να φτάσει στο σπίτι του με περισσότερη ασφάλεια;»
(Σημείωση: Το ερώτημα προκύπτει από τους κινδύνους που ενδέχεται να υπάρχουν κατά τη διακίνηση πεζών, και κυρίως παιδιών, στην περιοχή γύρω από το σχολείο, φαινόμενο που αποτελεί μια προβληματική κατάσταση. Περισσότερες διευκρινίσεις δίνονται στις δραστηριότητες της Ενότητας)
2. Περιήγηση στην περιοχή του σχολείου. Υλοποίηση δύο σύντομων διαδρομών** στην περιοχή γύρω από το σχολείο (βλ. περισσότερες διευκρινίσεις στις δραστηριότητες της ενότητας).
3. Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τους χώρους και τα κτήρια γύρω από το σχολείο και καταγραφή παρατηρήσεων στα Φύλλα Καταγραφής Παρατηρήσεων στερεωμένα σε πινάκιο.

ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

1. Έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (παρέχονται): τετράδιο, Φύλλα Εργασίας
2. Εξεύρεση από τον/την εκπαιδευτικό: σχέδιο κάτοψης σχολείου, πινάκια, φωτογραφική μηχανή, φωτογραφίες των χώρων και των κτηρίων της περιοχής του σχολείου, βιντεοπροβολέας, άδειο φύλλο Α3 (ένα για κάθε παιδί).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Η ενότητα αναμένεται να υλοποιηθεί σε περίπου δέκα μαθήματα των 40 λεπτών, συμπεριλαμβανομένων δύο περίπου 40λεπτων για την πορεία διαδρομής και την καταγραφή παρατηρήσεων στο Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων.

ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ο χρόνος, που απαιτείται για προετοιμασία της ενότητας εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού, υπολογίζεται σε περίπου δύο ώρες για ολόκληρη την ενότητα (περίπου 10 – 15 λεπτά ανά 40λεπτο μάθημα κατά αναλογία), από τον οποίο τα 60 περίπου λεπτά (4 μαθήματα, επί 15 λεπτά) αφορούν στην ετοιμασία του βιντεοπροβολέα στην αίθουσα διδασκαλίας. Ο υπόλοιπος χρόνος αφορά α) στην εκτύπωση των φωτογραφιών και β) στη συγκέντρωση των υπόλοιπων υλικών.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ) ΘΕΩΡΙΕΣ

- Μέσα στους οικισμούς, κατά μήκος των δρόμων για οχήματα, υπάρχουν δρόμοι για πεζούς.
- Οι επιλογές κάθε πεζού για μετακίνηση εξαρτώνται από τις διαθέσιμες συνδέσεις και την κατάστασή τους.
- Οι ροές των ανθρώπων διευκολύνονται, όταν υπάρχουν διάδρομοι που χρησιμοποιούνται μόνο από ανθρώπους που βρίσκονται σε κίνηση.
- Παρόμοιες ανάγκες χρήσεων του χώρου οδηγούν σε εξέλιξη παρόμοιων τόπων. Για το λόγο αυτό, οι διάφορες αίθουσες διδασκαλίας ενός σχολείου, οι οποίες εξυπηρετούν παρόμοιες ανάγκες και λειτουργικούς σκοπούς, έχουν συχνά παρόμοια διαρρύθμιση και διάταξη αντικειμένων.
- Η ασφαλής χρήση των πεζοδρομίων και των άλλων χώρων για εξυπηρέτηση των πεζών εξαρτάται
 - α) από την πρόνοια για διάθεση συγκεκριμένου χώρου για το σκοπό αυτό και
 - β) από την κατάσταση του χώρου αυτού.
- Τα πεζοδρόμια είναι στρωμένα με κατάλληλα υλικά που να παρέχουν ασφάλεια στη διακίνηση.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΙ

από ..., μέχρι ..., διαδρομή, μεταξύ, ανάμεσα, αρχικά, μετά, τελικά, πρώτο, επόμενο, στη συνέχεια, ύστερα, πιο πέρα από ..., ανήφορος – κατήφορος (όπου εφαρμόζεται), οικίες/σπίτια, πεζοδρόμιο, διάβαση πεζών, εκκλησία, περίπτερο, κρεοπωλείο, υπεραγορά, τράπεζα, αρτοποιείο, φωτογραφείο, κ.λπ. (όπου και όπως εφαρμόζονται)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ και ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>		<i>Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
2	Εντοπίζουν και περιγράφουν πού βρίσκονται αντικείμενα ή τόποι σε σχέση με άλλα αντικείμενα ή άλλους τόπους εκτός του	2.1 Θέση ενός στοιχείου του χώρου σε σχέση με άλλα σημεία αναφοράς 2.1.1 στην περιοχή γύρω από το σχολείο (π.χ. η εκκλησία βρίσκεται ανάμεσα στο σχολείο και στην τράπεζα) 2.2 Θέση 2.2.1 τόπων στην περιοχή γύρω από το σχολείο (π.χ.

	σχολείου.	κατάστημα, εκκλησία, περίπτερο, κρεοπωλείο)
3	Εντοπίζουν και περιγράφουν τι υπάρχει σε έναν τόπο (συνθήκες εντός και εκτός του σχολείου).	3.1 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα τόπων 3.1.2 στην περιοχή γύρω από το σχολείο (π.χ. μέγεθος κτηρίων, αριθμός αυτοκινήτων/πεζών, κυκλοφοριακή συμφόρηση) 3.2 Ονόματα χώρων και στοιχείων 3.2.5 στην περιοχή γύρω από το σχολείο (π.χ. οικίες, δρόμοι, οχήματα, πεζοί, πεζοδρόμια, χώροι στάθμευσης, διαβάσεις πεζών, κτήρια πολιτισμού, χώροι λατρείας, χώροι ψυχαγωγίας/αναψυχής, χώροι εργασίας/παραγωγής)
6	Περιγράφουν πώς συνδέονται δύο τόποι μεταξύ τους εντός του σχολείου και στην περιοχή γύρω από το σχολείο τους.	6.1 Διαφορετικές διαδρομές που συνδέουν ένα σημείο του χώρου με άλλο με βάση σημεία αναφοράς 6.1.1 στην αίθουσα διδασκαλίας (π.χ. από το πίσω μέρος της αίθουσας διδασκαλίας ως την είσοδο/έξοδο μέσω διαφορετικών διαδρόμων) 6.1.2 στο σχολείο (π.χ. από την είσοδο του σχολείου μέχρι την αίθουσα δασκάλων) 6.1.3 στην περιοχή γύρω από το σχολείο (π.χ. από το σχολείο ως την εκκλησία μέσω διαφορετικών διαδρομών) 6.2 Καταλληλότητα διαδρομής με βάση κριτήρια (π.χ. άνεση στους διαδρόμους της αίθουσας, ασφαλής διακίνηση πεζών)
8	Αναγνωρίζουν ή/και εντοπίζουν στοιχεία που συνήθως παρατηρούνται στον ίδιο χώρο.	8.1 Σχέσεις χώρων 8.1.2 εκτός του σχολείου με τη χρήση τους (π.χ. δρόμοι-διακίνηση οχημάτων, πεζοδρόμια-μετακίνηση πεζών, καταστήματα-ψώνια, διαβάσεις πεζών-διασταύρωση στον δρόμο)
12	Αποδομούν στα επιμέρους τους διαδρομές και επιλέγουν κατάλληλη διαδρομή για μετάβαση πεζών από έναν τόπο σ' έναν άλλο στην περιοχή γύρω από το σχολείο τους.	12.1 Τα μέρη μιας διαδρομής (π.χ. οικίες, μεμονωμένα καταστήματα ή σειρά καταστημάτων, χωράφια, άδειο οικόπεδο) από έναν τόπο σ' έναν άλλο (π.χ. από το σχολείο προς την εκκλησία της κοινότητας) 12.2 Αλλαγές στα στοιχεία του χώρου κατά τη διαδρομή 12.3 Οδηγίες κατεύθυνσης κατά την υλοποίηση μιας διαδρομής (π.χ. μετά/πριν από, ανάμεσα σε, πρώτα, ύστερα) 12.4 Διευκολύνσεις για πεζούς (π.χ. πεζοδρόμια, διαβάσεις πεζών) και η κατάλληλη χρήση τους 12.5 Μη κατάλληλη χρήση του χώρου και έκφραση διαφωνίας (π.χ. αυτοκίνητα σταθμευμένα στο πεζοδρόμιο, κώδικας οδικής κυκλοφορίας) 12.6 Καταλληλότητα μιας διαδρομής με κριτήριο την ασφάλεια των πεζών (π.χ. ύπαρξη κατάλληλων πεζοδρομίων) 12.7 Μέτρα βελτίωσης και ανάληψη πρωτοβουλιών για αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίστηκαν
15	Αναγνωρίζουν σχήματα που φαίνονται στον χώρο του σχολείου και γύρω από το σχολείο με βάση τη διάταξη των αντικειμένων ή των χαρακτηριστικών τους.	15.1 Τρόπος κίνησης σε σειρές όταν οι μαθητές/μαθήτριες μετακινούνται ως τμήμα 15.1.2 σε χώρους εκτός του σχολείου (π.χ. στη διαδρομή από το σχολείο προς την πλατεία της κοινότητας)

18	Διεξαγάγουν και καταγράφουν παρατηρήσεις βιωματικά για το εγγύς περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρώπινο).	18.1 Τρόποι καταγραφής παρατηρήσεων, όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη σταθερή επιφάνεια (π.χ. με τη χρήση πινακίου) 18.2 Φύλλο καταγραφής παρατηρήσεων 18.4 Παρατηρήσεις και λήψη φωτογραφιών για 18.4.2 χώρους και στοιχεία του χώρου εκτός του σχολείου (π.χ. δρόμοι, κτήρια, χώροι στάθμευσης)
19	Αναζητούν λύσεις σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο για γεωγραφικά ζητήματα.	19.3 Σχεδιασμός και επιλογή ασφαλούς διαδρομής (π.χ. από το σπίτι στο σχολείο)
20	Αποκωδικοποιούν πληροφορίες για τον χώρο μέσα από φωτογραφίες και βίντεο.	20.1 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα αντικειμένων ή στοιχείων του χώρου σε φωτογραφία 20.1.1 Αντικείμενα και στοιχεία του χώρου (τι και πώς είναι) 20.1.2 Λειτουργία και χρήση των αντικειμένων στο χώρο (τι κάνουν; Τι είδους μέρος είναι;) 20.1.3 Ομοιότητες και διαφορές με άλλους τόπους που γνωρίζουν 20.1.4 Λόγοι για τους οποίους οι τόποι που βλέπουν είναι έτσι 20.1.5 Υποθέσεις για το τι θα γινόταν εάν άλλαζε κάτι στους τόπους που βλέπουν 20.1.6 Εναλλακτικοί τρόποι λειτουργίας και χρήσης των αντικειμένων στην αντιμετώπιση προβλήματος

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Συνθήκες:	κτήρια και χώροι της ενορίας / της γειτονιάς, εκκλησία, κατάστημα, περίπτερο, εστιατόριο, τράπεζα κλπ.
Σύγκριση:	Σύγκριση κτηρίων ως προς το ύψος, το μέγεθος, τη χρήση
Εξαιρέσεις:	Ασυμβίβαστες χρήσεις χώρων (π.χ. πεζοδρομίων, άδειων οικοπέδων) ή υπάρξη ασυμβίβαστων χώρων (π.χ. μηχανουργείο η άλλη βιοτεχνία δίπλα από οικιστικές μονάδες)

Συνδέσεις:	κόμβοι εισόδου – εξόδου στο σχολείο, δρόμοι και πεζόδρομοι στη γειτονιά και γύρω από το σχολείο
Μετάβαση:	Αποδόμηση διαδρομής από...μέχρι...

ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ (στις οποίες αναμένεται να καταλήξουν τα παιδιά)

Στην πορεία διερεύνησης, μετά την εξερεύνηση και την ανάλυση των πληροφοριών τα παιδιά κρίνουν την καταλληλότητα των διαδρομών ως προς την ασφάλεια.

- Αξιολογούν την καταλληλότητα μιας διαδρομής με κριτήριο την ύπαρξη κατάλληλων πεζοδρομίων και διαβάσεων για πεζούς.
- Αξιολογούν την καταλληλότητα μιας διαδρομής με κριτήριο την ύπαρξη σημείων όπου παρατηρείται ασυμβίβαστη χρήση του χώρου (π.χ. αυτοκίνητα σταθμευμένα στο πεζοδρόμιο)
- Κάνουν εισηγήσεις για μέτρα βελτίωσης για αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίστηκαν στις διαδρομές αλλαγές και βελτιώσεις που ενδέχεται να χρειαστούν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

α/α

Πορεία Διερεύνησης – Στάδιο 1: Διατύπωση γεωγραφικής ερώτησης

1

Τίθεται το εξής σενάριο στα παιδιά:

«Ο Ανδρέας, ένα παιδί του σχολείου μας, διαμένει δίπλα στην εκκλησία της ενορίας* (ή άλλο γνωστό σημείο της περιοχής) και το μεσημέρι μετά τη λήξη των μαθημάτων, επιστρέφει με τα πόδια στο σπίτι. Ποια διαδρομή είναι καλύτερα να ακολουθήσει ο Ανδρέας, για να φτάσει στο σπίτι του με περισσότερη ασφάλεια;»

Σημειώσεις:

* *Ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκεται το σχολείο, στη διατύπωση της Γεωγραφικής Ερώτησης, μπορεί να επιλεγθεί ως ενδεχόμενος τόπος διαμονής του παιδιού ένα γνωστό σημείο στην περιοχή (και όχι απαραίτητα η εκκλησία), σημείο στο οποίο να είναι εφικτή η πρόσβαση παιδιών με τα πόδια. Θα πρέπει να είναι σημείο το οποίο να είμαστε βέβαιοι ότι είναι γνωστό στην πλειονότητα των παιδιών της τάξης (π.χ. κοντινή υπεραγορά, πλατεία, κυκλικός κόμβος, κατάσταση, πάρκο / παιδότοπος, κ.ο.κ.). Σε κάθε περίπτωση η διαδρομή δεν πρέπει να ξεπερνάει τα δέκα λεπτά, ώστε, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών για καταγραφή παρατηρήσεων, να ολοκληρωθεί εντός μίας διδακτικής περιόδου και να αποφευχθεί κούραση των παιδιών.*

** *Συστήνεται όπως υλοποιηθεί μία διαδρομή σε ένα μάθημα και εναλλακτική διαδρομή σε άλλο μάθημα, ώστε να γίνει καταγραφή των παρατηρήσεων για κάθε διαδρομή ξεχωριστά. Εναλλακτικά, και εάν κριθεί εφικτό, μπορεί να ακολουθηθεί διαφορετική διαδρομή:*

α) *κατά τη μετάβαση από το σχολείο προς το σημείο που αναφέρεται το ερώτημα και*

β) *κατά την επιστροφή στο σχολείο,*

ώστε να μελετηθούν οι δύο διαδρομές με μια πορεία.

ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Τα παιδιά εισηγούνται πιθανές διαδρομές με αναφορά σε κτήρια και γνωστούς χώρους στην περιοχή του σχολείου. Επιλέγονται μια-δύο διαδρομές, ώστε να προγραμματιστεί/ούν η/οι πορεία/ες που θα ακολουθήσει το τμήμα σε επόμενο μάθημα (με χρήση πινακιδίου και Φύλλου Καταγραφής Παρατηρήσεων).

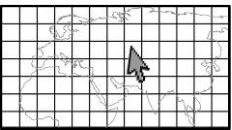

Η εργασία αυτή δίνει την ευκαιρία για αρχική αξιολόγηση των παιδιών σε σχέση με την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν τους γεωγραφικούς όρους στο καθημερινό τους λεξιλόγιο προφορικά ή και γραπτά (διαδρομή, μεταξύ, ανάμεσα, αρχικά, μετά, τελικά, πρώτο, επόμενο, στη συνέχεια, ύστερα, πιο πέρα).

ΕΙΔΟΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ –
ΕΡΓΑΛΕΙΑ

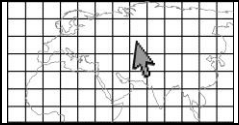

Σενάριο

Συζήτηση στην
ολομέλεια

ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδια 2, 3, 4 - Εύρεση, εξερεύνηση και ανάλυση πληροφοριών – πηγών – δεδομένων, ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα

<p>2</p>	 <p>ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ Τα παιδιά χρησιμοποιούν το σχέδιο κάτοψης του σχολείου, εντοπίζουν και ονομάζουν τα ασφαλή σημεία εξόδου από το σχολείο (π.χ. μπροστινή έξοδος, πίσω έξοδος / Σημ: προϋπάρχουσα γνώση). Επίσης, εντοπίζουν τις διαθέσιμες διαβάσεις πεζών κοντά στην/στις έξοδο/εξόδους του σχολείου και σημειώνουν τη θέση τους στο σχέδιο κάτοψης του σχολείου υπό μορφή σημείων. Τα παιδιά και ο/η εκπαιδευτικός εφαρμόζουν/υλοποιούν τον ορθό τρόπο χρήσης της διάβασης πεζών με ή/και χωρίς τη βοήθεια τροχονόμου.</p>	<p>Σχέδιο κάτοψης σχολείου – Βιωματική δραστηριότητα – Προφορικός λόγος – Χρήση πινακιδίου</p>
<p>3</p>	 <p>ΣΥΝΘΗΚΕΣ <u>Ερώτημα:</u> Ποια κτήρια και ποιοι χώροι υπάρχουν στην περιοχή του σχολείου μας; Τα παιδιά με τη συνοδεία του/της εκπαιδευτικού περπατούν κατά μήκος των ορίων του σχολείου και εντοπίζουν κτήρια/χώρους που είναι ορατά/οί. <p>ΘΕΣΗ Στο πλαίσιο γύρω από σχέδιο κάτοψης του σχολείου τα παιδιά καταγράφουν τα/τους κτήρια/χώρους, με βάση τη θέση τους στην αντίστοιχη πλευρά του σχολείου (δηλαδή, κτήρια και χώροι που βρίσκονται μπροστά στο σχολείο, πίσω από το σχολείο, δεξιά/αριστερά του σχολείου).</p> </p>	<p>Σχέδιο κάτοψης σχολείου - Προφορικός λόγος – Χρήση πινακιδίου</p>
<p>4</p>	 <p>ΜΕΤΑΒΑΣΗ Τα παιδιά κάνουν εισηγήσεις για πιθανές διαδρομές από το σχολείο μέχρι την εκκλησία (βλ. δραστηριότητα 1). Στη συνέχεια, για να εξεύρουν δεδομένα ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα, ακολουθούν μαζί με τον/την εκπαιδευτικό δύο από τις διαδρομές αυτές. Στην πορεία της διαδρομής τα παιδιά χρησιμοποιούν το πινάκιό τους και το Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων (βλ. δραστηριότητες 4 και 5) <u>Σημείωση για τη λήψη φωτογραφιών:</u> <i>Κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμο ο/η εκπαιδευτικός κατά την πορεία να εξασφαλίσει φωτογραφίες των χώρων από τους οποίους θα περάσουν τα παιδιά, ώστε αυτές να χρησιμοποιηθούν στα στάδια της εξερεύνησης και της ανάλυσης των δεδομένων που θα έχουν συλλεχτεί από τα παιδιά. Οι φωτογραφίες είναι σημαντικό να περιλαμβάνουν τα πιο κάτω χαρακτηριστικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Να παρουσιάζουν ευδιάκριτα στο φόντο όλα τα στοιχεία γύρω και πίσω από το χώρο ή το κτήριο που φαίνεται στο προσκήνιο (π.χ. διπλανά κτήρια, δέντρα, κ.λπ.). Για παράδειγμα, να φαίνονται τα</i> 	<p>Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων (Παράρτημα σελ. 81 και 82) – Βιωματική δραστηριότητα – Χρήση πινακιδίου</p>

	<p><i>στοιχεία του γύρω χώρου όταν τα παιδιά περνούν πεζά από σημείο όπου υπάρχει εμπόδιο στο πεζοδρόμιο.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Να περιλαμβάνουν γνωστά αντικείμενα (π.χ. αυτοκίνητα, άνθρωποι) ώστε να φαίνεται το πραγματικό μέγεθος του κτηρίου ή του χώρου (π.χ. ο χώρος που απομένει για να περάσει ένας πεζός, όταν υπάρχει αυτοκίνητο σταθμευμένο στο πεζοδρόμιο).</i> <i>Να παρουσιάζουν την οπτική που έχει ένας πεζός, όταν περνάει από τα συγκεκριμένα σημεία (π.χ. περιορισμένη ορατότητα προς το δρόμο, όταν υπάρχουν σταθμευμένα αυτοκίνητα στην άκρη ή δέντρα ή πινακίδες).</i> <p>Τα παιδιά και ο/η εκπαιδευτικός περπατούν κατά μήκος μιας διαδρομής που έχουν επιλέξει. Στην πορεία υποδεικνύεται, αιτιολογείται και εφαρμόζεται ο ορθός τρόπος μετακίνησης στο δρόμο (π.χ. η χρήση του πεζοδρομίου και η διακίνηση στην απουσία πεζοδρομίου). Κατά τη διάρκεια της διαδρομής, τα παιδιά μαζί με τον/την εκπαιδευτικό σταματούν σε ασφαλές σημείο κάθε φορά, ώστε να μπορέσουν να συμπληρώσουν στοιχεία στο Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων. Με τη διαδικασία αυτή καταγράφουν <u>με τη σειρά</u> την ονομασία χώρων ή κτηρίων που συναντούν και περιγράφουν με συντομία κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (π.χ. εκκλησία, ψηλή, χώρος λατρείας των χριστιανών / περίπτερο, χώρος εργασίας, ψώνισμα / πάρκο, χώρος αναψυχής, παιχνίδια εδάφους για παιδιά).</p> <p>Εννοείται ότι η πιο πάνω διαδικασία επαναλαμβάνεται για δύο διαφορετικές διαδρομές και με τη χρήση και των δύο Φύλλων Καταγραφής Παρατηρήσεων.</p>	
<p>5</p>	 <p>ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ (Βλ. «Σημείωση για τη λήψη φωτογραφιών» πιο πάνω) Ασυμβίβαστες χρήσεις του χώρου: Τα παιδιά στη διαδρομή σημειώνουν με σύντομο τρόπο στο Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων δυσκολίες που συναντούν στην πορεία, όπως ανυπαρξία πεζοδρομίου, σταθμευμένα αυτοκίνητα στα πεζοδρόμια, φυλλωσιές δέντρων πάνω στο πεζοδρόμιο, μη διαθέσιμη διάβαση πεζών, κ.λπ..</p>	<p>Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων (Παράρτημα σελ. 81 και 82) – Βιωματική δραστηριότητα – Χρήση πινακιδίου</p>
<p>6</p>	<p><i>Κατά τις επόμενες δραστηριότητες τα παιδιά, για να εξερευνήσουν και να αναλύσουν δεδομένα, ώστε να είναι σε θέση να απαντήσουν στο γεωγραφικό ερώτημα, χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που έχουν καταγράψει στο Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων κατά την πορεία τους. Έμφαση δίνεται στην προσπάθεια να αποδομήσουν τα παιδιά τις διαδρομές που ακολούθησαν, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο.</i></p> <p>ΜΕΤΑΒΑΣΗ Τα παιδιά, με βάση τη σειρά των χώρων / κτηρίων που έχουν καταγράψει κατά την πορεία τους και με τη</p>	<p>Φύλλο Εργασίας σελ. 38 «Από την</p>

	<p>βοήθεια των φωτογραφιών που έχουν ληφθεί, εξετάζουν το Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων και χρησιμοποιούν το κατάλληλο λεξιλόγιο για να περιγράψουν προφορικά τις τοπολογικές σχέσεις μεταξύ των διαφόρων χώρων / κτηρίων.</p> <p>π.χ. Η εκκλησία βρίσκεται <i>πιο πέρα</i> από το περίπτερο. / Η τράπεζα βρίσκεται <i>ανάμεσα</i> στο κρεοπωλείο και την εκκλησία. / Το σχολείο μας βρίσκεται <i>μεταξύ</i> της τράπεζας και του αρτοποιείου.</p> <p>Στην εργασία 1 του Φύλλου Εργασίας (σελ. 38) τα παιδιά περιγράφουν την πορεία μιας από τις διαδρομές, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο, προφορικά και γραπτά.</p> <p>π.χ. Αν το παιδί ακολουθήσει τη διαδρομή Α, θα συναντήσει αρχικά τ....., μετά τ.... και τελικά τ.....</p> <p>ΘΕΣΗ Η εργασία 2 (Φύλλο Εργασίας, σελ. 39) σκοπό έχει την εμπέδωση του λεξιλογίου αυτού. Οι φωτογραφίες υπάρχουν στην εργασία ως παραοειγμα. ζυστηνεται για τη δραστηριότητα αυτή να χρησιμοποιηθούν κάποιοι από τους πραγματικούς τόπους από τους οποίους πέρασαν τα παιδιά κατά τις διαδρομές (δηλαδή, να γίνει επιλογή και χρήση φωτογραφιών που θα έχουν ληφθεί κατά τις διαδρομές με σκοπό να γίνει παράλληλα σύνδεση των τόπων στην πραγματικότητα με την απεικόνισή τους).</p>	<p>αρχή μέχρι το τέλος» – Φωτογραφίες – Προφορικός λόγος – Γραπτός λόγος</p>
<p>7</p>	 <p>ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ Χρησιμοποιούνται κάποιες από τις φωτογραφίες που λήφθηκαν κατά την πορεία των παιδιών (σε προβολή ή/και σε έντυπη μορφή, στην ομάδα ή ατομικά) και σχολιάζονται οι ασύμβατες χρήσεις του χώρου που εντοπίστηκαν και οι οποίες επηρεάζουν την ασφάλεια των πεζών (στην προκειμένη περίπτωση, του Ανδρέα). Για παράδειγμα, επιλέγονται φωτογραφίες που παρουσιάζουν:</p> <ol style="list-style-type: none"> εμπόδια στα πεζοδρόμια (σταθμευμένα αυτοκίνητα, κάδοι απορριμάτων, κ.λπ.) δρόμο με στροφή χωρίς διάβαση πεζών ή σταθμευμένα αυτοκίνητα στην άκρη του δρόμου, που εμποδίζουν την ορατότητα του πεζού σε ενδεχόμενη διασταύρωση του δρόμου, κ.λπ.. <p>Για ανάλυση των φωτογραφιών χρησιμοποιούνται ερωτήσεις από τα διάφορα επίπεδα ερμηνείας φωτογραφιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> Συγκεκριμένο: Τι βλέπετε; Πώς είναι; Τι υπάρχει πίσω του / δεξιά του / αριστερά του; (π.χ. ένα κτήριο, δύο αυτοκίνητα, ένα δέντρο στο πεζοδρόμιο, κ.λπ.) Ερμηνευτικό – Περιγραφικό: Πού είναι το μέρος; Τι είδους μέρος είναι; (π.χ. είναι στη γειτονιά μας, είναι το περίπτερο της γειτονιάς μας) Συγκριτικό: Πού είδατε αλλού παρόμοιο τόπο; / Με ποιον τόπο 	<p>Προφορικός λόγος – Φωτογραφίες – Φύλλο εργασίας σελ. 40 «Περπατάμε με ασφάλεια»</p>

	<p>μοιάζει;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογικό: Πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι να περνούν οι πεζοί από εκεί; / Γιατί είναι δύσκολο;) • Υποθετικό: Τι θα κάνατε εάν έπρεπε να περάσετε πεζοί από εκείνο το σημείο; / Τι θα γινόταν αν υπήρχαν πάσσαλοι στο πεζοδρόμιο ή αν δεν υπήρχε διάβαση πεζών ή αν υπήρχε τροχονόμος, κ.λπ.; <p>Το σχετικό Φύλλο Εργασίας μπορεί να λυθεί ατομικά ως εργασία αξιολόγησης. Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παραγωγή προφορικού λόγου σε ζευγάρια παιδιών ή σε μικρές ομάδες.</p>	
<p>8</p>	 <p>ΜΕΤΑΒΑΣΗ</p> <p>Τα παιδιά παρουσιάζουν τα εμπόδια που αυξάνουν τους κινδύνους που διατρέχουν οι πεζοί σε κάθε μια από τις διαδρομές, με βάση τις σημειώσεις που έχουν κρατήσει κατά την πορεία, αλλά και τις φωτογραφίες που έχουν ληφθεί. Με βάση και τις αρχές της διαφοροποίησης τα παιδιά ζωγραφίζουν ή βάζουν σε σειρά φωτογραφίες που λήφθηκαν από την υλοποίηση κάθε μιας από τις διαδρομές (π.χ. σε Άδειο Φύλλο Α3), σημειώνοντας παράλληλα τις ονομασίες των κτηρίων/χώρων, αλλά και σχολιάζοντας την ύπαρξη εμποδίων ή τη διαθεσιμότητα σημείων ασφαλούς διακίνησης, όπου και όπως αυτά εφαρμόζονται.</p> <p>π.χ. Μπροστά στο υπάρχει / δεν υπάρχει διάβαση πεζών. Στο πεζοδρόμιο μπροστά στο. . . . υπάρχουν σταθμευμένα αυτοκίνητα.</p>	<p>Φωτογραφίες – Άδειο Φύλλο Α3 – Προφορικός λόγος</p>
<p>Στάδιο 5 – Αξιολογικές κρίσεις ως απαντήσεις στο γεωγραφικό ερώτημα:</p>		
<p>9</p>	<p>Τα παιδιά, ανακεφαλαιώνοντας, καταγράφουν τα κριτήρια με τα οποία θα κρίνουν την καταλληλότητα της κάθε διαδρομής ως προς την ασφάλεια και την απόσταση. Με βάση τα κριτήρια αυτά τεκμηριώνουν ποια από τις δύο διαδρομές εισηγούνται ως την ασφαλέστερη επιλογή.</p> <p>Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να υπάρχουν διαθέσιμα πεζοδρόμια και διαβάσεις πεζών • Να αποφεύγεται η διασάρυση δρόμων σε μη ελεγχόμενα σημεία (π.χ. χωρίς διάβαση πεζών ή σε στροφή του δρόμου) • Να αποφεύγονται σημεία όπου υπάρχουν ασυμβίβαστες χρήσεις του χώρου, όπως περιοχές μπροστά σε χώρους/κτήρια όπου ενδέχεται να υπάρχουν αυτοκίνητα σταθμευμένα στο πεζοδρόμιο, κλπ. <p>Κατά την τεκμηρίωση τα παιδιά επικαλούνται και κάποιες από τις φωτογραφίες που έχουν ληφθεί και που ενδεχομένως να παρουσιάζουν εμπόδια / κινδύνους που καθιστούν κάποια σημεία των διαδρομών επισφαλή για τον Ανδρέα.</p> <p>Τέλος, εισηγούνται βελτιωτικά μέτρα για αντιμετώπιση των κινδύνων που</p>	<p>Φύλλο εργασίας σελ. 41 «Έχουμε άποψη» – Προφορικός λόγος – Γραπτός λόγος</p>

	<p>έχουν εντοπίσει να υπάρχουν στις διαδρομές, ώστε να εξασφαλιστεί η ασφαλέστερη διακίνηση των πεζών στην περιοχή γύρω από το σχολείο τους (π.χ. δημιουργία διάβασης πεζών, τοποθέτηση πασσάλων για αποφυγή στάθμευσης στα πεζοδρόμια, κ.λπ.).</p> <p>Εννοείται ότι γίνεται αποδεκτή και τυχόν άποψη των παιδιών ότι οι δύο διαδρομές είναι εξίσου ασφαλείς ή εμπεριέχουν παρόμοια εμπόδια, νοούμενου ότι τα παιδιά είναι σε θέση να επιχειρηματολογήσουν για την αξιολογική τους κρίση.</p>	
<p>10</p>	<p><u>ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - Προεκτάσεις:</u></p> <p>Γίνεται εισήγηση ώστε η ενότητα να προσεγγιστεί διαθεματικά, τόσο μέσα από το γλωσσικό μάθημα (π.χ. ετοιμασία επιστολής προς τις δημοτικές αρχές ή προς την αστυνομία για αντιμετώπιση των επικίνδυνων για τη διακίνηση των πεζών σημείων), όσο και μέσα από το μάθημα της Αγωγής Υγείας (Θεματική Ενότητα 2.5: Ασφάλεια)</p>	